

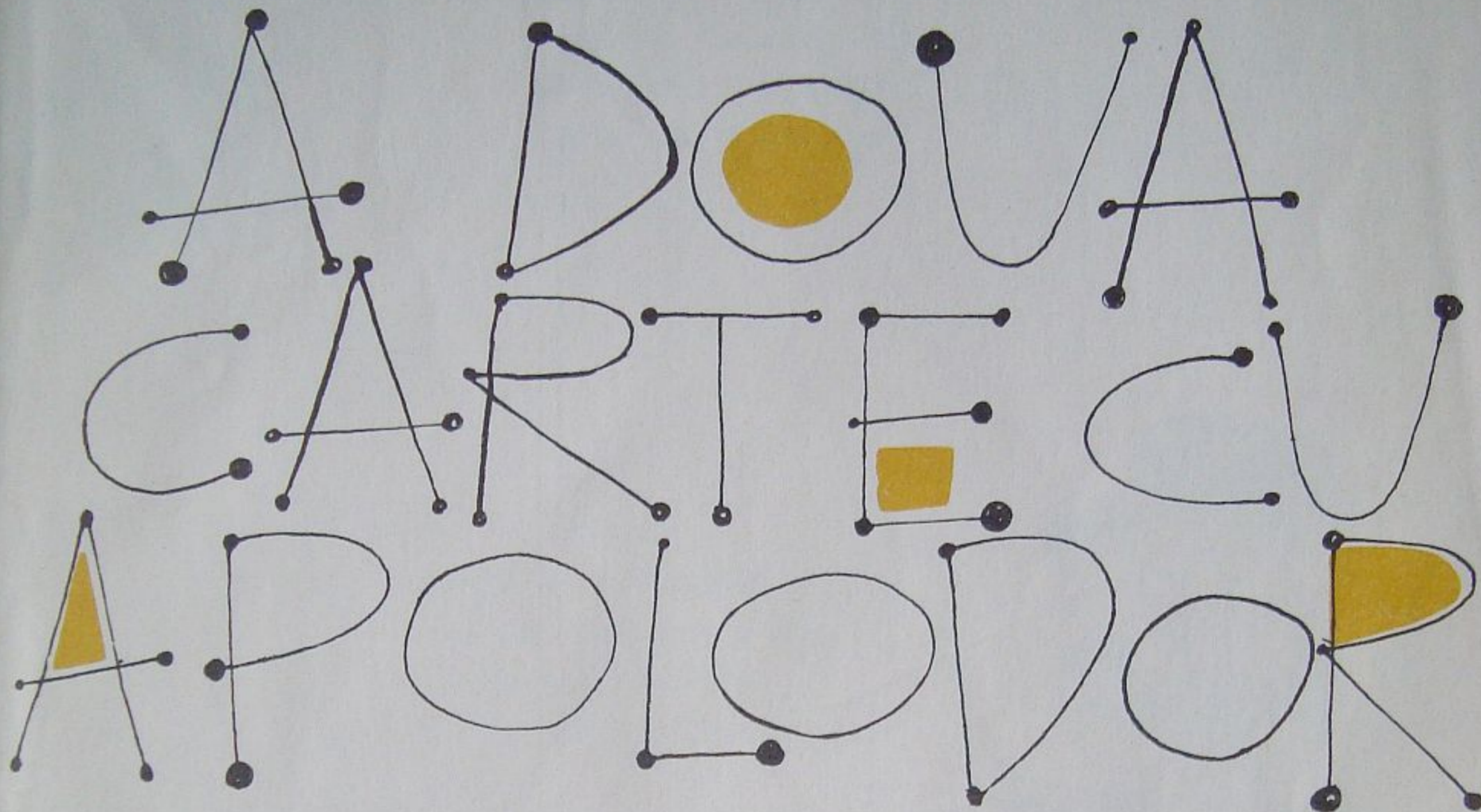
GELLU NAUM

A DOOVA
CARTE CU
APOLODOR

Gellu Naum

EDIȚIA A II-A

ILUSTRATĂ
DE
AUTOR

EDITURA ION CREANGĂ
1972

Iată-l pe Apolodor
Fost, pe vremuri, călător.
Să reținem cel puțin
Faptul că e pinguin.

Lîngă el e Amedeu,
Cel mai cumsecade leu,
Cîntăreț la clarinet
Și, din cînd în cînd, poet.

Blondul din fotografie
Este cangurul Ilie.
Fiind cangur, așadar,
Are șorț cu buzunar.

Pe toți trei, iubindu-i foarte,
Vi i-am adunat în carte.

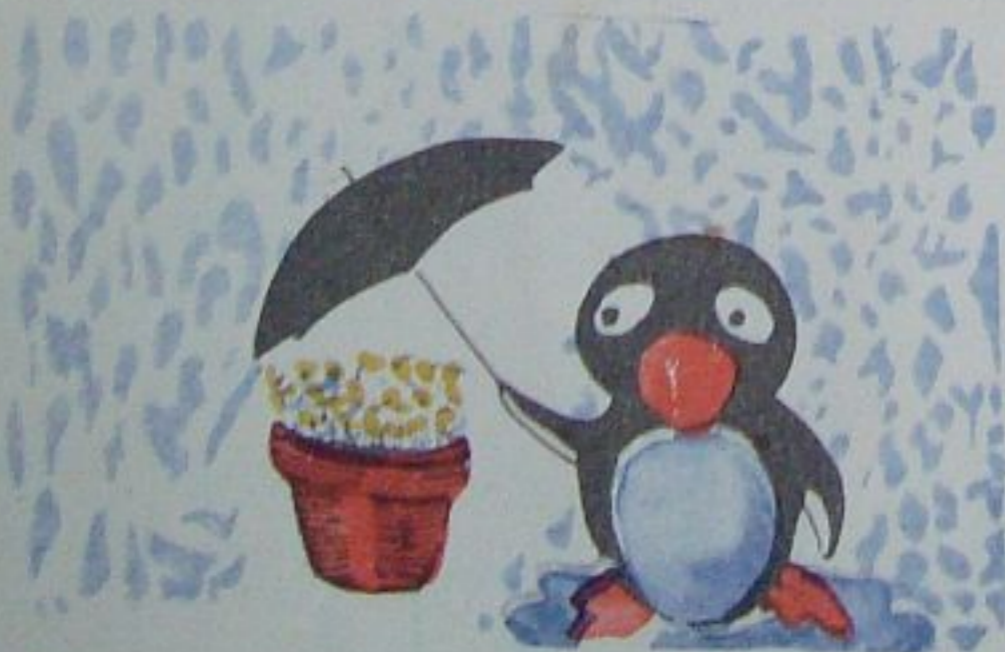

Cîteodată, foarte rar,
Amedeu e grădinar.

Azi, pe cînd stropea și el
Un ghiveci cu mușețel,
Ploaia a-nceput să pice
Și, deodată, Amedeu,
Încruntat ca orice leu,
Tremură puțin și zice:
— Vai, săracul mușețel!
Ce să-i faci? Păcat de el!
Ploaia asta o să-l strice...

Și-a fugit la adăpost.

Iar sărmanul mușețel,
Părăsit și fără rost,
S-a simțit destul de prost
Pînă cînd Apolodor
I-a sărit în ajutor.

3

Muzica e o minune
Cînd o faci cu pasiune.

Ce ne cîntă Amedeu?
Uvertura la *Orfeu*

Dar, cînd stai prea mult la soare,
Dacă nu-ți pui pălărie,
Chiar și fără melodie,
Capul, sigur că te doare.

Cunoscînd acest simptom,
Deseori văzut la om,
Iată că Apolodor
Împreună cu Ilie
Cară umbra unui pom
Lîngă muzicantul lor...

Amintim că orice minge
Prin culoare se distinge.

Cîte una se mai poate
(Dacă are greutate)
Fără vina nimănui
Să producă un cucui.

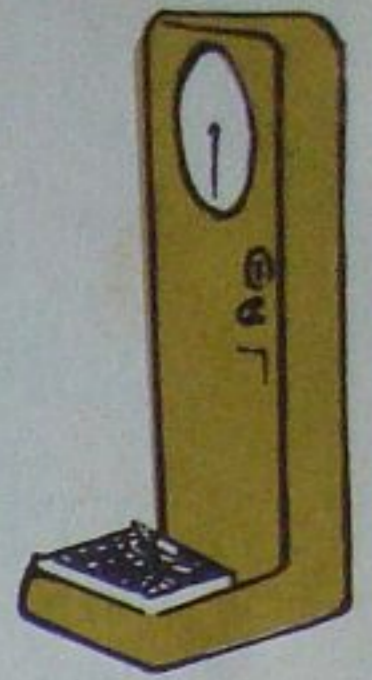
De-asta e Apolodor
Și la sport prevăzător...

5

Cum, de fapt, orice cântar
Te înșală foarte rar,
Am să aflu, gram cu gram,
Cîte kilograme am...

Prea sînt greu! Sau e stricat,
Sau acest automat
Nu-și cunoaște nici măcar
Meseria de cântar.

Mă temusem de pomană:
A avut și el o toană...

6

Pentru că la piață, azi,
Se aflau atîția brazi,
Pînă seara Amedeu
Și-a făcut un pom de leu.

Iată pomul lui Ilie:
N-are nici o jucărie.
Pentru canguri sînt normale
Darurile vegetale.

Mai adaug și susțin
Că, făcut din crengi de pin,
Pomul pentru pinguin
E frumos cînd este plin.

7

Zilele de carnaval
Se sfirşesc cu «Mare Bal».

Deci, aflînd acestea toate
Din afişe colorate
Şi gîndindu-se, cei trei,
De la bal că nu se poate
Să lipsească tocmai ei,
Şi-au făcut în graba mare
Toate cele necesare.

Şi acuma, cînd au mască,
Cine să-i mai recunoască?...

Bulgărele mic (firește,
Dacă se rostogolește)
Se preface în morman,

Iar un morcov și-un tăciune
Fac din bulgăre un june
Pinguin sau pelican.

Dar un pinguin răcește,
Cît ar fi de dolofan,
Chiar cînd este pelican
(Dacă stă în frig, firește)
Deci, e foarte necesar
Să-i pui șapcă și fular.

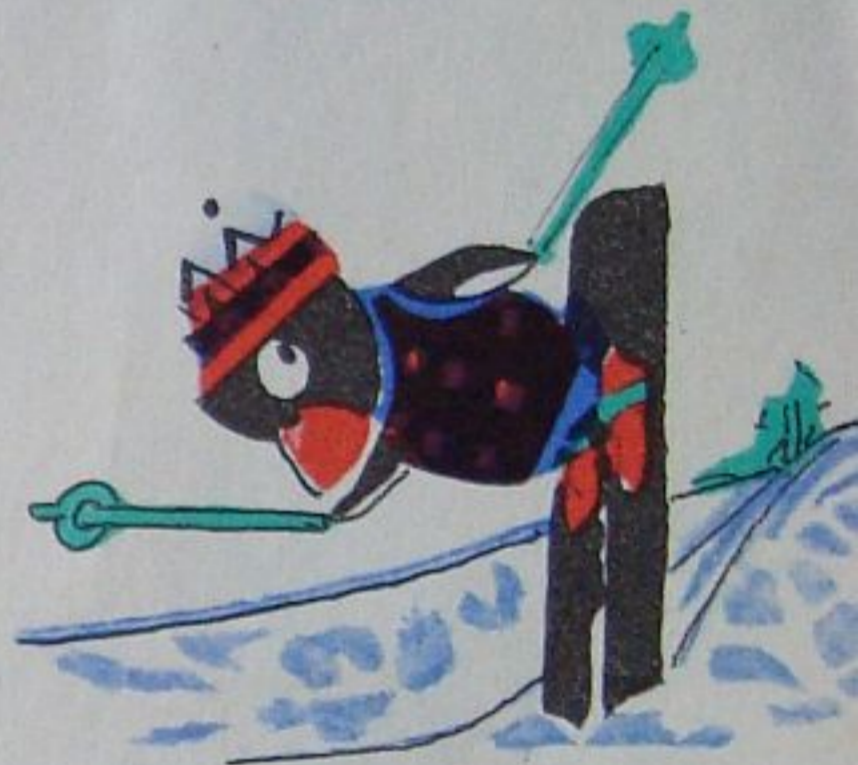

Sigur că Apolodor
Este cel mai bun schior.

Îl vedeți cum se descurcă?
Unde e nevoie, urcă.

Știe cum să ia, la pantă,
Poza cea mai elegantă

Și pornește mai departe
Chiar cu schiurile sparte...

— Soarele de la amiază
 Văd că nu prea te bronzează
 Nici pe gât și nici pe piept,
 Nici pe spate, nici pe față.
 Fii și tu băiat deștept,
 Vino mai de dimineață.

Cum e el, ascultător,
 A venit Apolodor
 Pe la cinci și jumătate
 Și a stat mai mult pe spate
 Și-a făcut, pe îndelete,
 Raze ultraviolete.

Și pe urmă, a mai stat
 Pînă s-a decolorat...

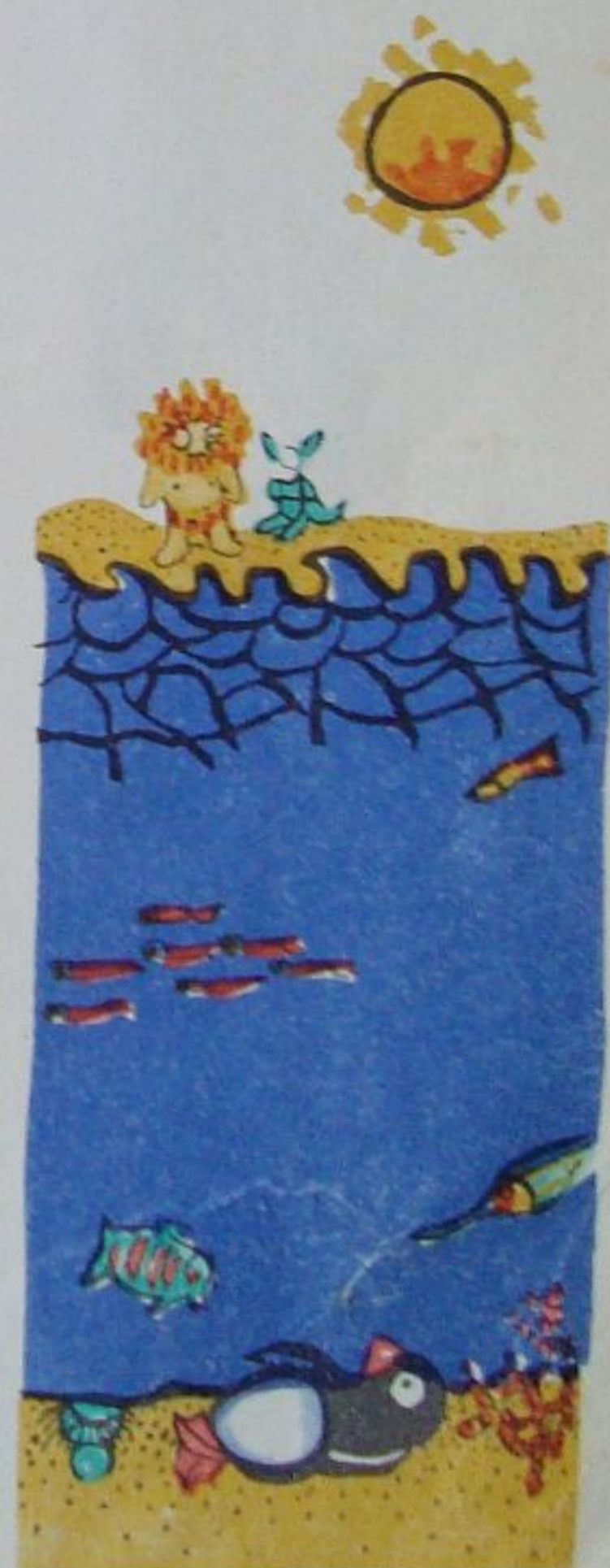

11

Dacă vezi că nu e chip
Să faci plajă pe nisip,
De căldură și dogoare,
Te arunci frumos în mare.

Și plutești, plutești, plutești,
Printre alge, printre pești,
Prin talaze, peste stânci,
Pe sub apele adânci,
Printre sute de catarge
Ale navelor pierdute,
Printre scoicile tăcute,
Unde unda nu se sparge,
Și înoți, înoți, înoți,
Până simți că nu mai poți.

Astfel, înotînd de zor,
Pentru plajă, tocmai jos
A găsit Apolodor
Locul cel mai răcoros.
Și acum doarme profund
Pe nisipul de la fund...

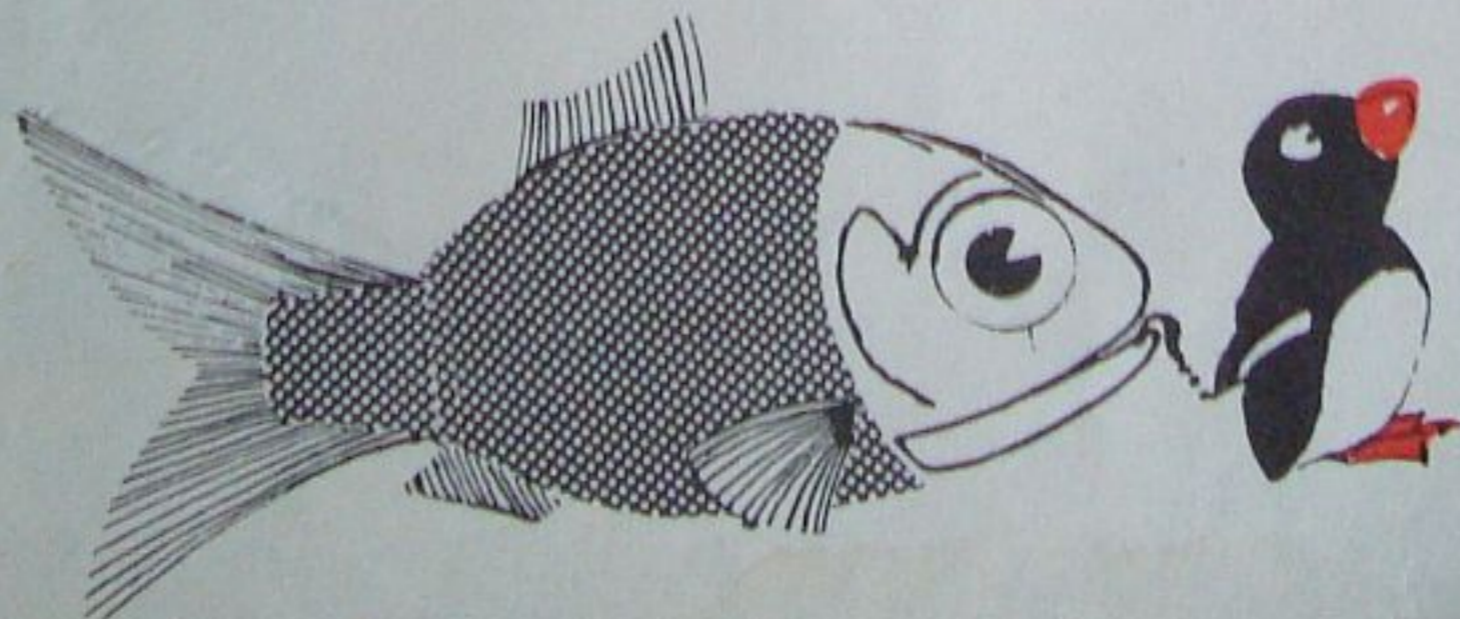
— Se cuvine fiecare
Să aducă demîncare!

Astfel, răspicat și greu,
Își încheie Amedeu
Înțeleapta cuvîntare.

Și, cu pasul lor ușor,
Au pornit la drum, apoi,
Gospodarii amîndoi:
Leul și Apolodor.
Iar Ilie a rămas.

Și-a trecut așa un ceas.
Și pe cînd ședea Ilie
Singular în bucătărie,
Ce aduce Amedeu?
Cașcaval de Penteleu...

Mai tîrziu, Apolodor
Vine cu un peștișor...

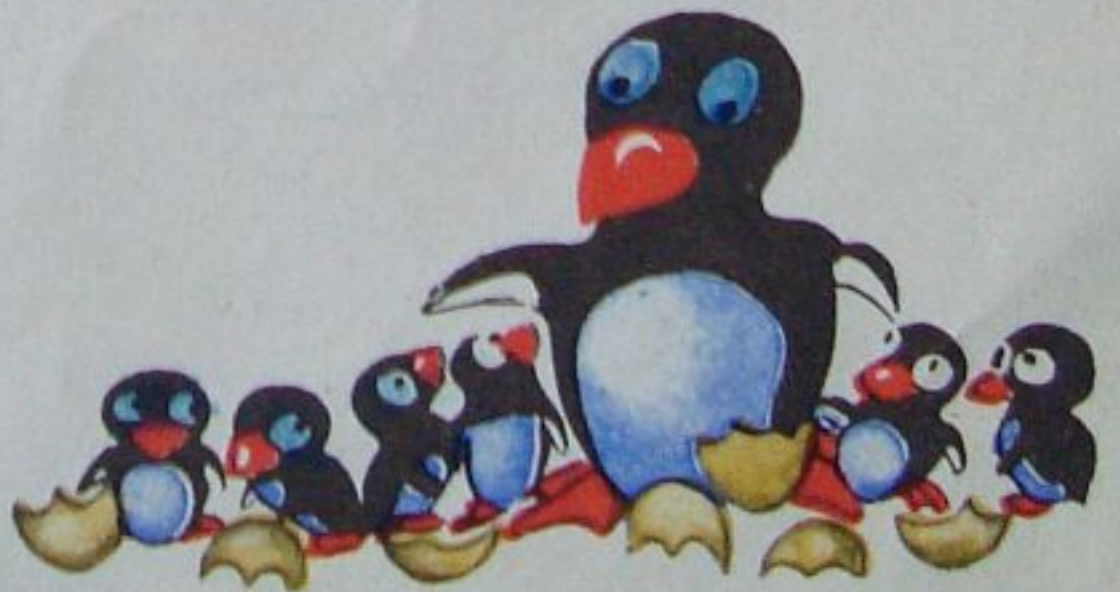

— După ultimile știri,
Astăzi vom avea la masă
Și vreo câțiva musafiri.
Șase ouă ai în plasă,
Du-le tu, frumos, acasă.
Fii atent să nu le spargi:
Plasa are ochiuri largi...

De atent, a fost atent,
N-a uitat nici un moment;
Prețiosul aliment
Nu i-a fost indiferent.
Nu că-i fac un compliment,
Dar l-a dus cu sentiment,
L-a purtat ușor și lent,
Dând dovadă de talent.
L-a ferit și de ciment,
Și de zid, și de curent.
S-a purtat foarte prudent,
Dar n-a fost suficient.
Ghinionul, evident!
Și cum plasa n-a fost nouă
Au ieșit, prin accident,
Șase musafiri, din ouă...

— Ce balon ai, Amedeu!
Dă-mi-l să mă joc și eu...

Cînd te roagă cineva
Ce ți rămîne de făcut?
I l-a dat — cu împrumut —
Se putea să nu i-l dea?

Iar acum, Apolodor,
Tot el strigă: — Ajutor!
Amedeu! Nu vezi că zbor?

Coborîrea e plăcută
 Cu oricare parașută,
 Mai ales cînd ești decis
 Să o faci cu scop precis.

Astfel, cel care coboară,
 Dacă are multă sfoară
 Și mai are și un zmeu,
 Chiar de-ar coborî mereu,
 Zmeul, e de presupus
 Că se va urca mai sus
 Și, de-acolo, n-o să cadă,
 Ba, adeseori, în plus,
 O să dea voios din coadă,
 Mulțumit și zîmbitor.

(Teoria de mai sus
 E a lui Apolodor.)

— Iar faci mofturi la mîncare...
 Spune, cum vrei tu să crești?
 Să-ți mai pun un pic de sare?
 Dacă nu mănînci, slăbești...
 Să-ți aduc salată crudă?
 Poate vrei să-ți fac un ceai...

Dar Ilie, să n-audă!
 Nu mănîncă, nici să-l tai...
 Stă cu ochii în tavan,
 N-are chef nici de răspuns...

Și așa, după un an,
 Iată, bietul, ce-a ajuns...

S-a-ntîmplat ceva grozav:
Azi, Ilie e bolnav,
După cît se pare, grav!

Înțeleptul Amedeu
(E și doctor, va să zică)
Priceput, ca orice leu,
Îl consultă și explică:
— Unii canguri, fac așa:
Cînd mîncă, trag la fit,
Țin mîncarea pe măsea,
Mestecă, dar nu înghit,
Și, păstrînd mîncarea-n gură,
Fac un fel de umflătură
Care, cînd e uriașă,
Leii o numesc toltoașă.
Deci, Ilie are încă
Boala asta. Ce să-i fac?
Nu cunosc decît un leac:
Să înghită ce mîncă...

...Deci, găsind în almanah
 Niște note, Amedeu
 A lăsat jocul de șah,
 Preferat de orice leu,
 Și a spus: — Privește! Ah!
 Numai melodii de Bach
 Pentru clarinetul meu.
 Ține-le, Apolodor...

Nu-i plăcut și nici ușor
 Dacă ții ceva prea mult,
 Ba e chiar obositor.
 Deci, a spus Apolodor:
 — E un ceas de cînd te-ascult,
 Prea iubite Amedeu...
 Mulțumesc. Acuma, ah!
 Mai slăbește-mă cu Bach.
 Pentru mine, e cam greu...

Dar mai cugetînd un pic,
 Pentru bunul lui amic
 A găsit el o metodă —
 Foarte simplă și comodă
 Ca să cînte cît vrea, ah!
 Melodiile de Bach.

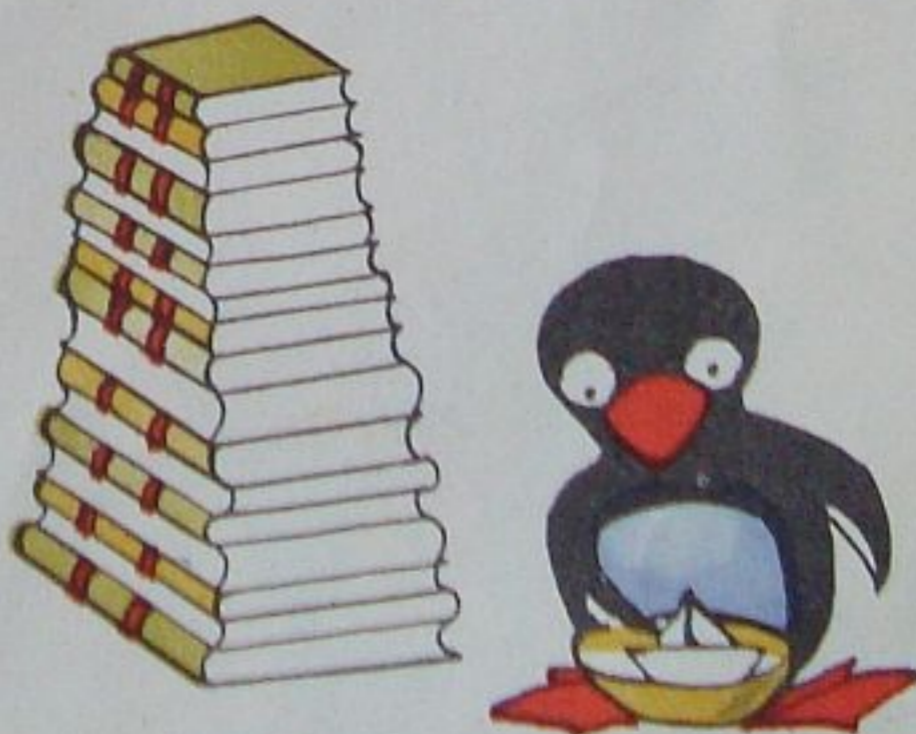

Cel mai mare cititor
Este tot Apolodor.

Iată-l, a ajuns acum
La al treilea volum
Și ia carte după carte
Și citește mai departe.

Ce-o fi învățat din toate
Paginile studiate
Meșterul Apolodor?

Cum se face un vapor...

Am notat în calendar:
Azi e ziua lui Ilie.
Să intrăm la florărie;
Un buchet e necesar.

Vai, cu câtă bucurie
O să pună la ierbar
Florile primite-n dar
Și ce vesel o să fie!

Iată clipa! Am ajuns!
Iar Ilie, bine tuns
Și cu șorțul din portret,

De emoție pătruns,
A mâncat, încet, încet,
Jumătate de buchet...

(A compus acest sonet
Amedeu, leul-poet.)

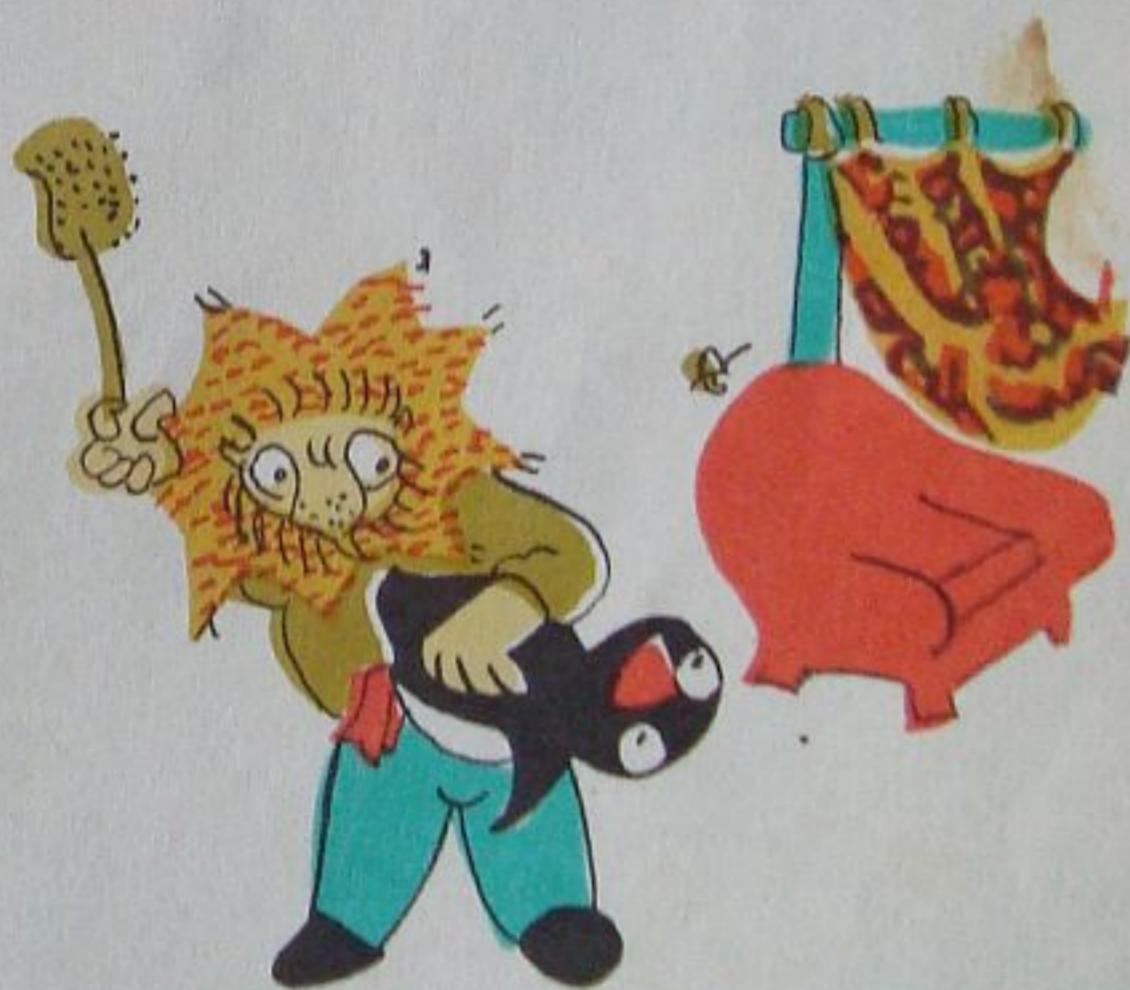
21

Astăzi, Amedeu mi-a spus că
Nu admite nici o muscă,
Ba mi-a arătat și câte
Sînt murdare și urîte.

Uite una, pe covor!
M-a simțit... Pornește-n zbor
Și se-așază fără teamă
Drept la Amedeu pe coamă.

Ca să fiu operativ
Și s-o prind definitiv
Trebuie să fac un salt
Mai precis și mai înalt.

...La sfîrșit, o constatare:
Unde dai și unde doare...

22

Ca să crești, ești obligat,
Cînd e ora de culcat,
Să te urci frumos în pat.

Spune-i asta lui Ilie!
Nu se culcă, orice-ai face.
De culcat, nu vrea să știe.
Parcă patul are ace...

Azi așa, mîine la fel,
Cînd să-l culci, fuge pe stradă
Ia uitați-vă la el:
Parcă a-nceput să scadă...

Peste-un an și jumătate
Cam așa o să arate...

— Zgomotul e foarte rău
 Pentru cei din jurul tău.
 Îl suport destul de greu
 Chiar cu nervii mei de leu...

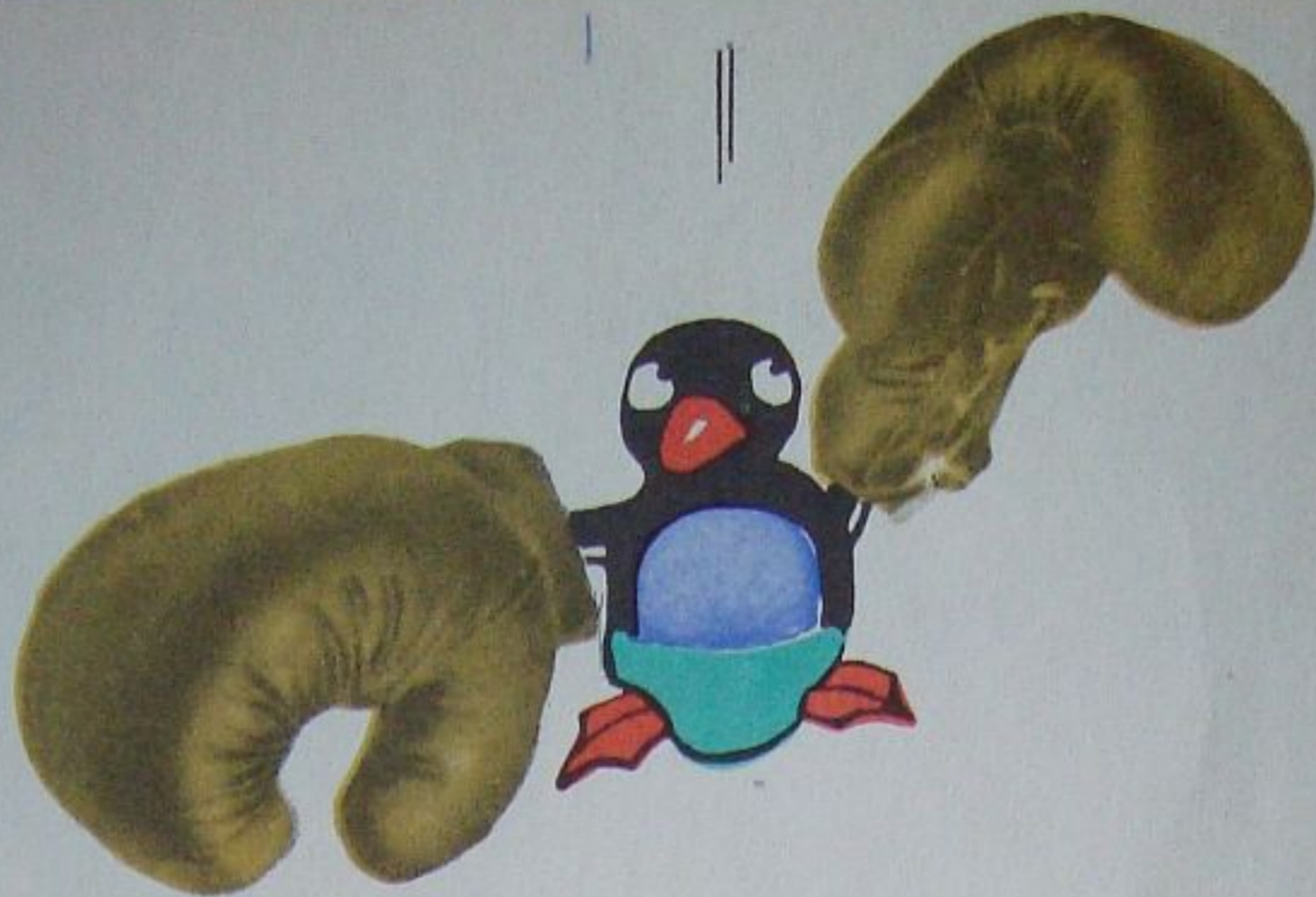
Astfel zice Amedeu!
 Și adaugă: — În fine!
 A plecat... E foarte bine...
 După ce-am scăpat de chin
 Să mă liniștesc puțin.

După care, împăcat,
 Șade pe fotoliu-pat
 Și apasă pe buton.
 Vai, ce mare ghinion!
 Astăzi, la televizor,
 E program Apolodor...

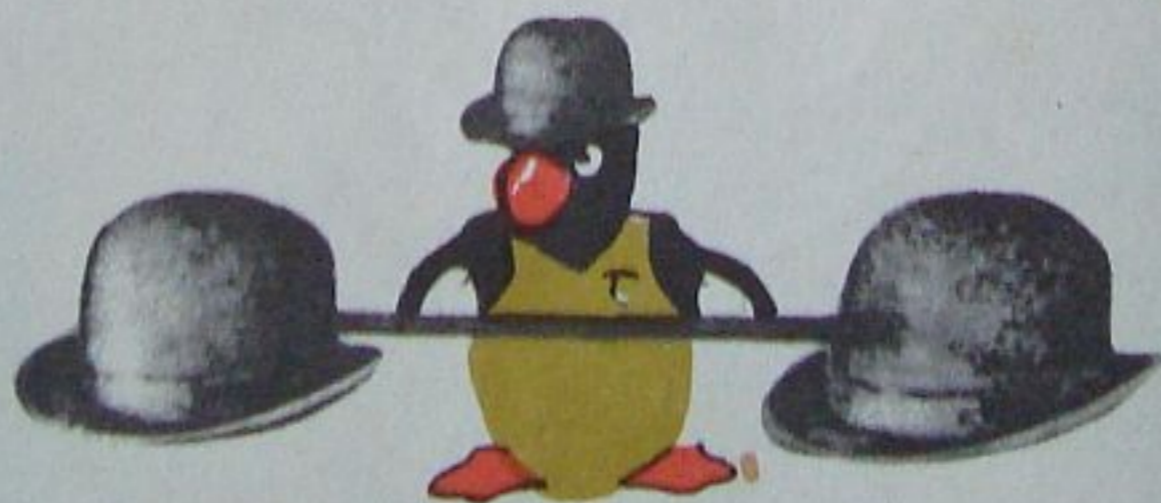
24

Sportul e folositor
Pentru toți.

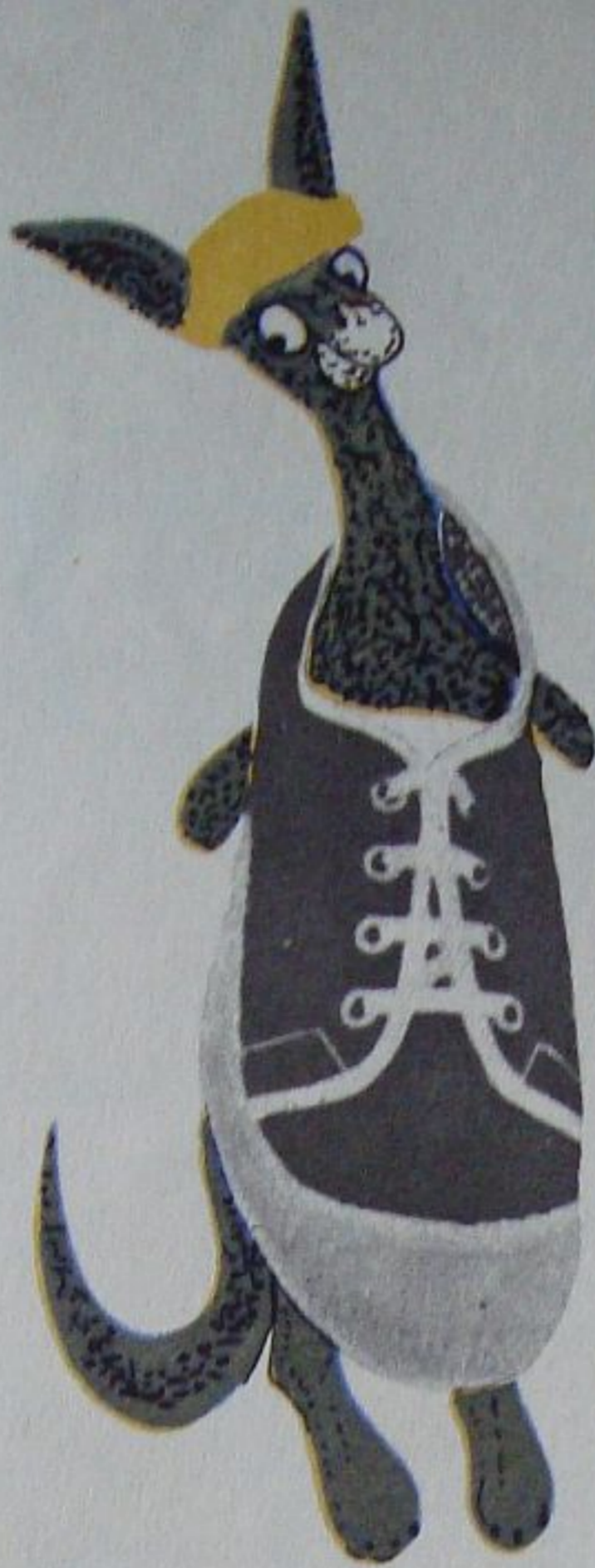
Apolodor

Boxul face mușchi de fier,
Dar mănușile de piele
Pentru mine sînt cam grele
Și le port numai pe ger.

Printre altele, un sport
Mă atrage cel mai tare:
Să ridic, fără efort,
Greutățile ușoare...

25

Cangurii, precum se știe,
Suferă de anemie.

Iată marele motiv,
Iată pricina ciudată
Pentru care niciodată
N-am putut să fiu sportiv.

Dar se vede din portret
Că, deși nu sînt atlet,
Mi-am făcut un șorț de sport
Și, din cînd în cînd, îl port.

26

— Mare om a fost acela
Care-a inventat umbrela!

După cum putem vedea
Cel ce cugetă așa
Este leul Amedeu.

Iar după un sfert de ceas,
Cînd îi cade-un strop pe nas.
Cugetă, același leu:
— Orice ploaie, va să zică,
Pînă ce pornește, pică.
O să plouă. Este clar.
Să deschid umbrela...

Dar,
Laolaltă, trei umbrele
S-ar ciocni rău între ele,
De n-ar fi Apolodor
Și un pic inventator...

Printre alte vorbe vechi
A rămas de la strămoși
Vorba că pe mincinoși
Îi cunoști după urechi.

Chiar adevărat să fie?
Cam de șase ori pe lună,
După câte știu, Ilie
Spune câte o minciună...

E știut că orice pește
În borcan se plictisește.

Deci, avînd Apolodor
Prin vecini, cam de un an,
Un prieten bicolor —
Corcitură de biban —
Și aflînd Apolodor
Că amicul bicolor
I se plictisea de moarte,
I-a făcut cadou o carte.

De atunci, acel biban
Cere zilnic un roman...

Orice fluture se cere
Pus între lepidoptere.

Dar un lucru pare clar:
Pînă-i vezi în insectar
Aripa de chihlimbar
Poți fi sigur, uneori,
Că gonindu-l printre flori
Fluturile nu se lasă
Pînă nu te vede-n plasă...

P.S. Unde-i un cuvînt mai greu
(Cum ar fi *lepidoptere*),
Întrebați-l pe-Amedeu,
Vă răspunde cu plăcere.

30

— La culcare, nu-i frumos
Șorțul să-l arunci pe jos.
Pune-l pe un scăunel.
Lui Ilie nici nu-i pasă,
Parcă n-ai vorbi cu el.
Șorțul, tot pe jos îl lasă.

Dimineața, șorțul cui
E mototolit și șui?...

31

— Ce-o fi oare în borcan?
Mere, pere, suc de hrean
Sau sirop de leuștean?
Eu sînt vegetarian...
O fi plin? Sînt curios...
Ia să-l trag puțin în jos.

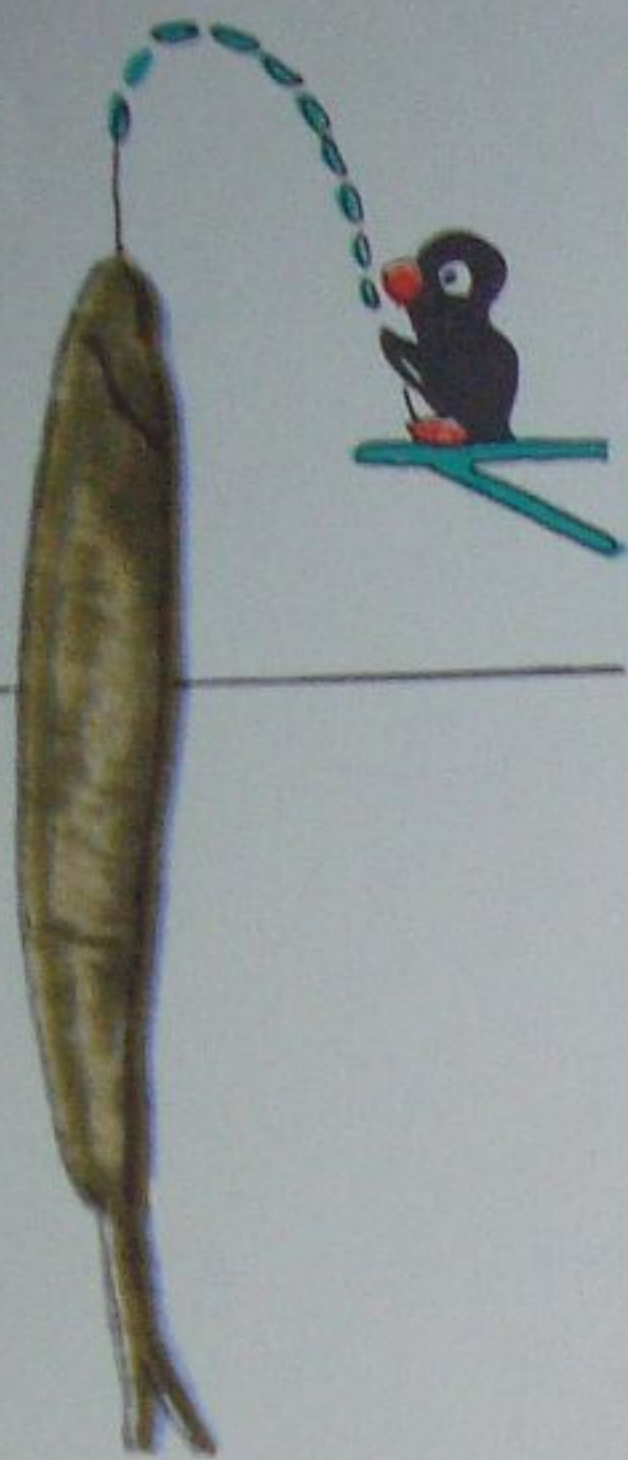
După cum puteți vedea,
În borcan era vopsea...

Pinguinii — doi la mie —
 Sînt pescari de meserie.
 Ceilalți, ca Apolodor,
 Numai dacă au răbdare,
 Prind și ei, de ziua lor,
 Cîte-un pește foarte mare.
 De asemenea, se știe
 Că Apolodor, din apă,
 Scoate cîte o scrumbie
 Afumată sau cu ceapă.

Cel mai greu se pescuiește
 Unde nu există pește,
 Dar și-acolo, deocamdată,
 El a pescuit o gheată.

33

Cine e acest erou
Încălțat și cu tricou?

E nevoie să mai spun?

Cum de este cel mai bun
Și mai glorios portar?
Cum de este lăudat
Chiar în «Sportul Popular»?
Cum de are pieptul lat?
Cum a devenit atlet
Și de unde i s-a tras
Faima lui de mare as?

Cred că nu e un secret:
Poate învățați la școală
Sau aflați de la părinți
Că Apolodor se spală
Zilnic, de trei ori, pe dinți...

34

Pe sub vechile cetăți
Se găsesc antichități.

Cîte unele (nu toate)
S-au păstrat pe jumătate.

Deci, săpînd, Apolodor
A găsit o jumătate
Dintr-un antic senator
Cu veșminte colorate
Și i-a spus lui Amedeu:
— Asta e pentru muzeu.
Ia te uită cum îl dreg:
În oglindă e întreg...

Iată, după ei, Ilie
Vine ca o vijelie:
— Unde fugi, Apolodor?
Pentru ce atîta zor?
Ce te-oi fi grăbind așa?
Poate arde undeva...

Strigă și el, de pomană,
Și pe urmă, țin-te goană...

La sfîrșit, e mai ușor

— Unde fugi, Apolodor?
Pentru ce atîta zor?
N-auzi? — strigă Amedeu —
Stai puțin că vin și eu...

Dar îl strigă de pomană,
Și pe urmă, țin-te goană...

Să expunem într-o frază
Ce motiv avea la bază
Goana lui Apolodor:
El, savant cum altul nu e,
Vrea să vadă o statuie
Și să afle, personal.
Dacă e sau nu pe cal.

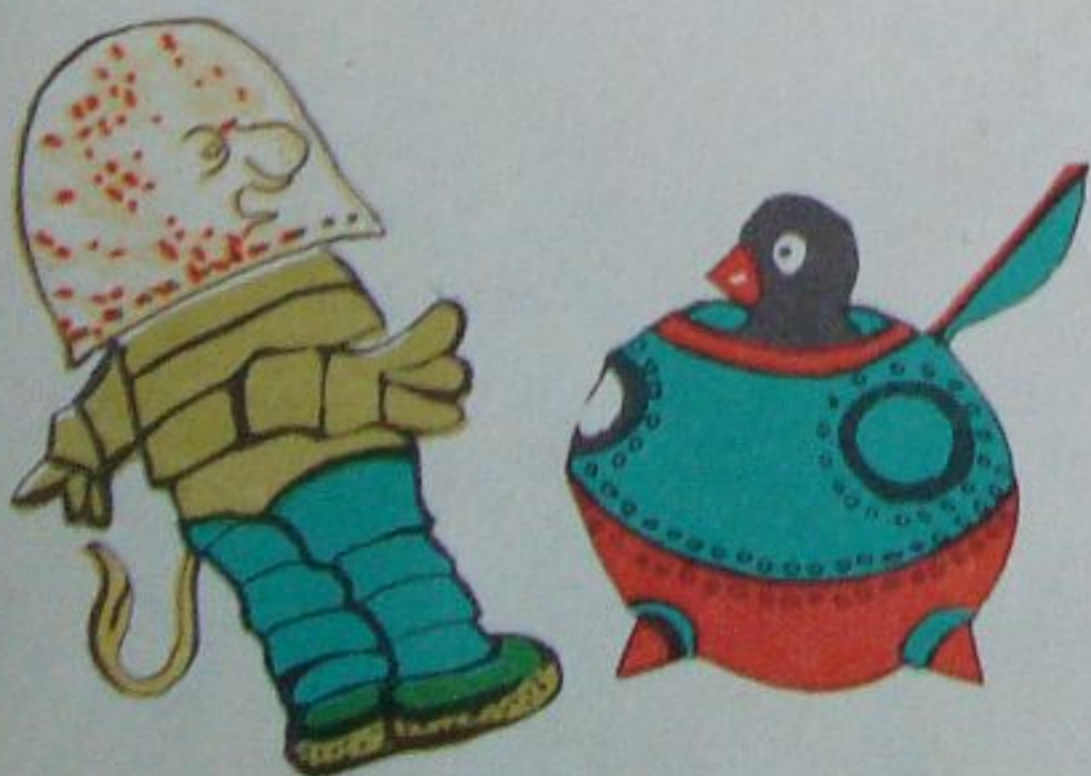

36

Peste piatră, peste lut,
Merge un cosmonaut;
Merge în necunoscut,
Calcă grav, calcă tăcut
Și e foarte precaut...

Cîtă cale-a străbătut
Prin acest lunar ținut!
Pe de-asupra, cerul mut
Se întinde ca un scut.

Cum spuneam la început,
Peste piatră, peste lut,
Merge un cosmonaut.
Și mai merge un minut
Tot așa de precaut...
Dar, deodată, ce-a văzut?
S-a temut, nu s-a temut?
Fiindcă e de necrezut:
Lîngă el a apărut
Încă un cosmonaut
Foarte, foarte cunoscut!...

După cum e și normal
Nu oricine are parte
Să primească personal
Telegrame de pe Marte.

Totuși, prin telegrafie,
De la postul receptor
S-a primit pentru Ilie
Și pentru Apolodor,
În mai multe exemplare,
Telegrama următoare:
*«Stop. Sosim cu prima navă.
Doar un ceas ne mai desparte.
Zoe nu mai e bolnavă.
Verișorii de pe Marte.»*

Vai, ce mare bucurie!
(Cred că nu mai e nevoie
Să vă spun că nu se știe
Cine-i marțiana Zoe
Și de ce a fost bolnavă.)

Și-a sosit ca o săgeată
Falnica aeronavă
Fix, la ora anunțată,

Și acum, priviți în carte
Cine sînt și cum arată
Verișorii de pe Marte...

A ieșit Apolodor
În costum de vânător.
Are gloanțe, fel de fel,
Să ne ținem după el.

Merge crunt, merge pe jos
Înarmat și fioros.
O să fie, parcă văd,
Jale mare și prăpăd...

Am greșit și nu mă mir:
În pădure, pentru tir,
Fiindcă-i mare ochitor,
E poftit de dumnealor
Să le fie profesor...

39

Vara, sus, într-un copac
Locuia un pitpalac
Și cînta fermecător
Și-l iubea Apolodor,
Îl iubea ca un copil
Și-i ducea mereu pistil
Ba, în cuib, cîteodată,
Îi punea și ciocolată
(Aliment pe care încă
Pitpalacii nu-l mănîncă).

Dar așa a fost să fie:
Toamna, păsările fac
Marea lor călătorie
Deci, adio, pitpalac!
Și-a rămas acel copac
Singur, ca o colivie
Părăsită și pustie.
Și atunci, Apolodor,
Trist și copleșit de dor,
A urcat, foarte curînd,
Sus, în cuib, un difuzor.
Și așa, din cînd în cînd,
Mai stătea sub el, oftînd.
Iar dacă venea vreodată
Cu pistil sau ciocolată
Îi ploua de sus, în cale,
Melancolic și agale
Mii de note muzicale...

40

Totul e ca într-un joc.
Roșu spune: «Stai pe loc!»
Pata galbenă, rotundă,
Ce poate să spună, deci?
«Mai așteaptă o secundă!»
Dar cea verde? «Poți să treci!»

Greu e numai prima oară.
Iar cînd știi pe dinafară
Fiecare ce arată,
Nu treci singur niciodată!...

— Ești puternic, Amedeu,
Dar să știi că nu e greu.
Am să-ți dovedesc din plin
Forța mea de pinguin.

Și așteaptă Amedeu
Răbdător ca orice leu.

Iată că peste o clipă
S-a întors Apolodor
Și-a ieșit învingător
Cu o singură aripă...

— Aș putea să-ți dau un sfat:
Spală-te și fii curat.
Uite, astăzi te cam strică
Petele de pe burtică.
Socotind că n-ar fi rău
Să le speli într-un hîrdău,
Cred că leacul cel mai bun
E clăbucul de săpun...

Tace leul înțelept
Și atunci, Apolodor
Spune: — Ce e drept, e drept!
Spală-mă, pe gît, pe piept,
Vreau să fiu strălucitor

Cu săpun și cu leșie
L-au spălat apoi, virtos,
Amedeu și cu Ilie.
Și apoi, ce bucurie
Cînd l-au așezat, frumos,
Printre rufe, pe frînghie...

Cum vedeți, Apolodor
 Țopăie într-un picior
 Grațios ca un dulap
 Și cu un butoi pe cap.

Iată, vine și Ilie.
 — Ce-i cu tine?
 — Ce să fie?
 Vreau să cumpăr și să car
 Mere de la Aprozar.
 Hai să mergem amîndoi.
 Dacă ai de gînd să vii,
 Lasă jos acest butoi.
 Știi că merele sînt grele...

— Cum să-l las?
 — Păi văd că-l ții...
 — Eu? Nici gînd... Stă pe proptele...

44

Cine-i mare gospodar
Și nu rabdă nici măcar
Colțul unui geam murdar?
Sigur că Apolodor...

Dar așa, e foarte greu...

Iată, vine Amedeu
Și, pe limba lui, firește,
Ca un înțelept vorbește:
— Folosind această scară,
Orice muncă e ușoară.
Scara mai e bună dacă
Ți se face chef de joacă...

Cum vedeți, Apolodor
A descoperit ușor
O metodă foarte bună.

Geamul, o să iasă lună...

Lector: IOANA RICUS
Tehnoredactor: VALERIA POSTELNICU

Apărut 1972. Comanda nr. 286. Ediția I-a 1964 tiraj
30.000. Ediția II-a 1972 tiraj 18.300. Coli de tipar 6

LEI 6,75

EDITURA ION CREANGĂ